

1511
2020

כ"ח בחשוון תשפ"א

יומנו של ראש המועצה

האופן שאנו תופסים את עצמנו, את מאויינו וגורלנו הם חלק מהזהות שלנו. נהוג היום להתייחס לבסיס ההגדרה העצמית הקולקטיבית כ"נארטיב". ביישובי משגב היהודיים שולט נארטיב ציוני התיישבותי. העם היהודי שב התקבץ ואסף את עצמו מתלאות הגלות "להיות עם חופשי בארצנו, ארץ ציון ירושלים". ההתיישבות היא מימוש ערכי הציונות. הכפרים שאנו מקימים הם ביטוי ליצירתיות, לחזון ולרוח שיתוף הפעולה בינינו. תכנון הבתים שלנו מבטא את החשיבות שאנו מייחסים לחיי משפחה, ותכנון היישובים שלנו הוא ביטוי לחשיבות שאנו מייחסים לערכי קהילתיות, איכות חיים ושכנות טובה. מוסדות היישובים הם ביטוי לחשיבות שאנו מייחסים לשיח פתוח, קבלת החלטות בקונצנזוס שיתוף פעולה וכיבוד הזולת. אנו תופסים עצמנו כ"עממיים", פתוחים לכל ומכילים שונות. אנו מבססים את חיינו הכלכליים על עבודה קשה והתנהלות מתוכננת ואחראית. אנו מטילים על עצמנו מיסים גבוהים ביישובים ומיסים נמוכים (יחסית) במועצה האזורית. אנו מתנדבים לפעילויות קהילתיות מכל הסוגים.

ביישובים הבדווים הנארטיב קצת שונה. הבדווים הם חלק מהחברה הערבית. עיקר הזהות הוא השבט והמשפחה. תהליך ה"התיישבות" של שבטי הבדווים בגליל כולל פרקים רבים ובתקופת המנדט הוא כלל רכישה של אדמות חקלאיות "שוליות" מתושבי הכפרים והתיישבות קבע בויקה אליהם. רוב המרחב שבו הוקמו יישובי משגב היה שטח מחייה של בדווים ועדריהם. גם שטחים נרחבים שהם היום שמורות טבע ויערות.

גם הבדווים וגם היהודים עוסקים בהקמת כפרים חדשים במרחב. ביישובי משגב התגבש דפוס של "יישוב קהילתי" ובמקביל גם דפוס של "פזורה בדווית מוסדרת".

הירארכיית התוכניות הסטאטוטוריות החלות על שטחי המועצה ועל היישובים השכנים היא קשיחה ומגבילה, והיא מבטאת בעיקר תפיסות תכנוניות שהן נחלת העבר.

הכפרים הערביים במרחב כבר מזמן הפכו לעיירות, ועל אף ש"קיבולת הבנייה" מנוצלת רק באחוזים מעטים, דפוסי הבנייה והבעלות על הקרקע הם כאלו שלחלק גדול מהזוגות הצעירים אין אפשרות לקנות דירה ביישוב בו הם נולדו ואליו הם קשורים. התפיסה התכנונית הרווחת היא שצריך לתכנן עתודות לבנייה, ככל הניתן על אדמות בבעלות המדינה, להכפלה ושילוש האוכלוסייה הקיימת. ברוב היישובים מקודמות "תכניות כוללניות" שעושות בדיוק את זה.

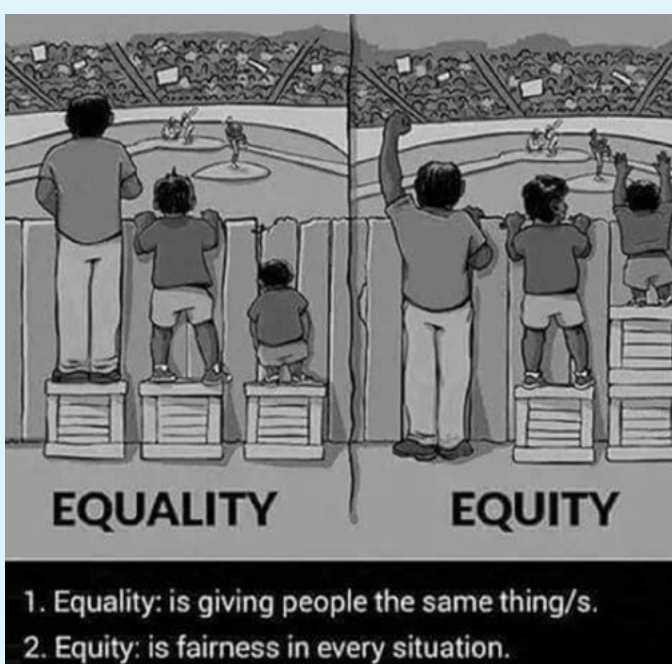
ביישובי משגב הבדווים תכניות הבנייה מתואמות שוב ושוב לפיזור התושבים בשטח, ותכניות המתאר הן על שטחים עצומים ועם עתודות לבנייה לעשרות שנים. ביישובים הבדווים נתפס כ"מובן מאליו" שבני מקום חסרי דיו, זכאים לפתרון תכנוני וקנייני בתוך היישוב ובסמוך לאדמות החקלאיות של המשפחה.

ביישובים היהודיים יש הקצנה הולכת וגוברת של "היפוך" של ערכי תכנון. היום, בניגוד לעבר, תכנון יחידות דיור צמודות קרקע נתפס כ"לא רצוי". ייעוד קרקע לשטח פתוח בתוך יישובים נתפס כ"בזבוז". תכנון מלאי מגרשים גדול לשווק עתידי נתפס כטעות. היישובים כולם מוגדרים כיישובים "מוגבלי גודל". במוסדות התכנון מובן מאליו שחלק מבני המקום מחוסרי הדיו, ימצאו פתרון במקומות אחרים ולא ב"כפר" שבו הם נולדו. גם ה"סרגל" של מדרג סוציו-אקונומי בבחינת עדיפויות לטובת היישובים והרשויות עם מדרג נמוך, תופס את יישובי משגב במצב שסותר את ה"נארטיב". ככלל, אנחנו מבססים את חיינו הכלכליים על השתלבות ותחרות בשוק העבודה וביזמות אישית, ולא על נכסים והון.

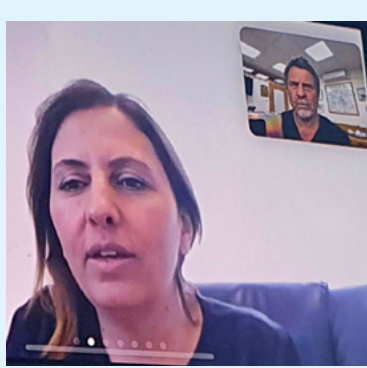
אנחנו "עשירים"? מה פתאום?! בית ביישוב קהילתי בגליל הוא "וילה"? חשבנו שאנחנו "חלוצים".

- אני מוצא לנכון להזכיר לעצמנו כמה נקודות שהן משותפות לכל תושבי משגב - יהודים וערבים, חילונים ודתיים, ותיקים וחדשים.
- 1- אנחנו עוסקים בהקמת כפרים רב דוריים ברי קיימא.
- 2- אנחנו רואים עצמנו כשותפים בפיתוח אזורי לרווחת כלל תושבי האזור.
- 3- אנחנו מתנהלים בצורה מסודרת והוגנת ובהתאם לערכים משותפים לכל יישובי המועצה. שונות, שיתוף פעולה, סגירת פערים.

אני מצרף קריקטורה שראיתי השבוע שמדגימה את ההבדל בין "שוויון" לבין "צדק".

נפגשתי השבוע עם הנהלת החטיבה להתיישבות בעניין פיתוח פלך, עם מנהלת הבנייה הכפרית במשרד השיכון בעניין בנייה "ברת השגה" במשגב, עם אלוף פיקוד העורף בעניין הטיפול בהתפרצויות קורונה ביישובי משגב, עם מנהלת המחוז במשרד החינוך בעניין בינוי בבתי הספר במשגב, ועם השרה לאיכות הסביבה בעניין שריפות הזבל שמהמות את האוויר ואת האווירה בסמוך ליישובינו. השרה הרשימה אותי בכנות הודאתה בכשלון מדיניות הטיפול באשפה. כל מהלך חיובי מתחיל במבט מעמיק על המצב התחלתי.

שוחחתי שוב עם שר החקלאות בנושא החלטות מועצת מקרקעי ישראל "נגדנו". למען הסר ספק - השר דווקא "בעדנו". נפגשתי השבוע עם כל מנהלי האגפים במועצה והשתתפתי בישיבה של וועדת המשנה לתכנון ובנייה, ובישיבה של הנהלת אזור התעשייה בר-לב. השתתפתי בישיבה של פורום עסקים קטנים עם עשרות יזמים תושבי המועצה, וגם בישיבה של פורום עידוד יזמים ומיזמי הייטק עם גורמי "האצה" מעניינים... נפגשתי עם נציגי הנהלה וועדי היישובים כמון, טל אל, שורשים, הרדית ותובל. בכלם נושאי תכנון, שכנות עם יישובים סמוכים, ובנייה מתאימה לרב - דוריות מאתגרים ועומדים על סדר היום.

נפגשתי עם תושבים ממורן, פלך, תובל, כמאנה, סלאמה ומצפה אבי"ב.

בשבת קראנו על רכישת מערת המכפלה ע"י אברהם אבינו. בערבית הוא מכונה ابراهيم الخليلי והעיר חברון נקראת الخليل. קראנו גם על שליחות עבד אברהם להביא כלה ליצחק. חשבתם פעם מה היה קורה אילו סבא לא התחתן עם סבתא? מערת המכפלה מסמלת שורשים באדמה (עד לאדם הראשון). יצחק אבינו, שהיה "נעקד", הוא הפוטנציאל של אברהם אבינו ושרה אמנו למימוש ה"ברית". נצח ישראל לא ישקר. אנחנו לא "לבד", ובטח לא "מנותקים" מהעבר ומהעתיד. שנזכה להתוות דרך של חסד ואמונה.

ביום שלישי הבא עלינו לטובה ראש חודש כסלו. שבוע טוב! חודש טוב!

שלכם,

דני עברי